

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

Mortos g. 14, LT-03219 Vilnius

Siunčiama per www.e.rrt.lt

2023-03-20 Nr. 2023 - 01048
Į 2023-03-03 Nr. (63.4Mr)1B-581

DĖL TEIKĖJŲ GALIMYBIŲ UŽTIKRINTI UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ TEIKIMĄ ĮVERTINIMO ATASKAITOS VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS

Telia Lietuva, AB (toliau – Telia) gavo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2023-03-03 raštą Nr. (63.4Mr)1B-581 „Dėl teikėjų galimybių užtikrinti universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą įvertinimo ataskaitos viešosios konsultacijos“ (toliau – raštas), kuriuo Tarnyba prašo pareikšti nuomonę ir pastabas dėl teikėjų galimybių užtikrinti universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų (toliau – UER) teikimą pagal įvertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita) 5 savivaldybėse (Ignalinos, Pagėgių, Šalčininkų, Švenčionių ir Varėnos).

1. Dėl aprėpties vertinimo.

Tinklų aprėpties vertinimas atliekamas pagal kiekvieno teikėjo valdomą tinklą, kurį sudaro bokštai ir bazinės stotys, atitinkamoje savivaldybėje. Pažymėtina, kad atliekant tyrimą, nebuvo įvertinta bokštų plėtra, kur visi teikėjai galėtų statyti savo bazines stotis. Šiuo metu VŠĮ „Plaçiajuostis internetas“ įgyvendina „Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtrą“ ir jau pirmieji 9 šio projekto bokštai yra paruošti teikėjų naudojimui. *Pvz.: Šalčininkų r. Gudelių k. ir Varėnos r. Pilvingių k.* Taip pat, per 2023 m. I pusmetį VŠĮ „Plaçiajuostis internetas“ planuoja baigti statybos procedūras dar 16 bokštų. Atkreiptinas dėmesys, kad VŠĮ „Plaçiajuostis internetas“ bokštų statybos projektai buvo tikslingai orientuoti į mobiliuoju ryšiu nepadengtas teritorijas.

Atsižvelgiant į tai, Telia **prašo** papildyti rinkos tyrimą numatytais VŠĮ „Plaçiajuostis internetas“ bokštų plėtros projektais su koordinatėmis 5 savivaldybėse.

2. Įpareigojimų nustatymas.

Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo įpareigojimų nustatymo 5 savivaldybėse vertinimui Tarnyba pasinaudojo Tarnybos atlikto tyrimo ir turimos informacijos duomenimis, kuriais remiantis apskaičiavo teikėjų naštą teikti UER paslaugas kiekvienoje savivaldybėje. Tarnybos atlikti skaičiavimai orientuoti į didžiausią padengiamumą turintį teikėją, nes Tarnybos suskaičiuotas koeficientas yra pritaikomas nepadengtų gyventojų skaičiui:

	Nepadengtų gyventojų skaičius		
	Telia	Tele2	Bite
Pagėgiai	644	2,766	1,941
Ignalina	1,253	2,273	5,587
Šalčininkai	3,672	5,177	11,542
Švenčionys	1,809	3,330	6,014

Varėna	1,741	3,414	5,505
VISO	9,119	16,960	30,589

Atsižvelgiant į tai, suprantame, kad Tarnyba numato, kad kokie bebūtų kiti vertinimo kriterijų rezultatai, svarbiausias iš kriterijų išlieka padengiamumas, kurį didžiausia apimtimi aptariamose savivaldybėse užtikrina Telia. Pažymėtina, kad padengiamumo užtikrinimui Telia jau yra daug investavusi į tinklo plėtrą, kas atspindi Tarnybos atliktame finansinio stabilumo vertinime. Telia vertinimu, nėra tvaru, teisinga ir proporcinga iki šiol daugiausiai investavusiam teikėjui nustatyti papildomą plėtros ir investicijų įpareigojimą, sukeltą papildomą finansinę naštą, todėl siūlome Tarnybai, vertinant UER paslaugų teikimo įpareigojimų apimtį, atidžiai įvertinti šį argumentą tiek aptariamų įpareigojimų nustatymo kontekste, tiek ateities infrastruktūros plėtros ir konkretaus teikėjo padengiamumo geografinėje teritorijoje masto kontekste.

Telia įvertino, kad Tarnyba pagal vertinimo metu priskirtų taškų skaičių apskaičiavo koeficientą, kuris parodytų teikėjų naštą teikti UER paslaugas kiekvienoje savivaldybėje ir atliko perskaičiavimą pagal nepadengtų gyventojų skaičių. Gautas rezultatas parodė, kad visose 5 savivaldybėse paslaugas su mažesne finansine našta gali teikti skirtingi teikėjai:

Savivaldybės	Gyventojų skaičius	Nepadengtų gyventojų skaičius * koeficientas K (NK)		
		„Telia Lietuva“, AB	UAB „Tele2“	UAB „Bitė Lietuva“
Pagėgių savivaldybė	7437	2484,0	5744,8	7486,7
Ignalinos rajono savivaldybė	14779	4833,0	4720,8	21549,9
Šalčininkų rajono savivaldybė	30052	14163,4	10752,2	44519,1
Švenčionių rajono savivaldybė	22966	6977,6	6916,2	23196,9
Varėnos rajono savivaldybė	19565	6715,3	7090,6	21233,6
Nepadengtų gyventojų vidurkis (NK vidurkis)		12 559		

Pagal Tarnybos nustatytą skaičiavimo metodiką skaičiuojant teikėjų naštą teikti UER paslaugas 5 savivaldybėse, matome, kad Pagėgių savivaldybė yra priskirta UAB „Bitė Lietuva“, kai tuo tarpu apskaičiuoti rezultatai parodo, kad ši savivaldybė turėtų būti priskirta Telia. Taip pat, nėra suprantama, kodėl Švenčionių savivaldybė yra priskirta Telia, kai apskaičiuoti rezultatai parodo, kad ši savivaldybė turėtų būti priskirta Tele2.

Prašome atsižvelgti į pateiktas pastabas ir atlikti atitinkamus pataisymus.

3. Kiti svarbūs aspektai.

Atkreipiame dėmesį, kad tinklo padengiamumas priklauso nuo vietovės pasiekiamumo ir gyventojų/namų ūkių tankumo. Lietuvoje yra ne viena Valstybės saugoma teritorija bei pasienio zonos, kur nei vienas teikėjas, net Valstybės įmonės, negali plėsti savo tinklą. Tuo atveju, jeigu Tarnyba įvertins, kad poreikis atitinkamose teritorijose įpareigoti teikėjus teikti UER paslaugas išlieka, **prašome** Tarnybos užtikrinti, kad įpareigojimų nustatymo metu aukščiau išvardintoms probleminėms teritorijoms bus numatyti ir teisės aktais įtvirtinti tinklo plėtrą užtikrinantys sprendimų būdai.

Taip pat atkreipiame Tarnybos dėmesį, kad aptariamose savivaldybėse yra mažiausias tankumas Lietuvoje pagal gyventojų ir namų ūkių skaičių viename km²:

Savivaldybė*	Plotas, km ²	Gyventojų sk., (2021 m.)	Gyventojų tankumas, žm./km ²	Namų ūkių* tankumas, n.ū./km ²
Varėnos rajono savivaldybė	2'216	21'137	9.54	4.54
Ignalinos rajono savivaldybė	1'441	14'782	10.26	4.88
Švenčionių rajono savivaldybė	1'691	22'966	13.58	6.47
Pagėgių savivaldybė	536	7'440	13.88	6.61
Šalčininkų rajono savivaldybė	1'493	30'052	20.13	9.59

* https://lt.wikipedia.org/wiki/Lietuvos_savivaldyb%C4%97s

**Pagal Tarnybos 2022 m. IV ketvirčio elektroninių ryšių veiklos ataskaitos įvadinę dalį: „<...naudojami Valstybės duomenų agentūros duomenys: gyventojų skaičius – 2 860 002, vidutinis namų ūkis – 2,1 gyventojų...>

Atkreipiame dėmesį, kad pateikta informacija rodo, kad norint investuoti į šių savivaldybių plėtrą ir užtikrinti UER paslaugų pasiekiamumą visiems namų ūkiams, bus reikalingos daug didesnės investicijos, nei tose savivaldybėse, kur tankumas yra daug didesnis (viena pastatyta bazinė stotis apima ~ 4 km. radiusą). Pavyzdžiui, Varėnos sav. Tankumas yra tik 9.54 žm./km², kai pagal tą patį plotą Panevėžio sav. tankumas yra jau 16.27 žm./km², nekalbant apie daug mažesnes savivaldybes, kurių tankumas yra daug didesnis, pvz. Marijampolės sav. plotas yra 3 kartus mažesnis, o gyventojų ir namų ūkių tankumas 8 kartus didesnis nei Varėnos.

Savivaldybė	Plotas, km ²	Gyventojų sk., (2021 m.)	Gyventojų tankumas, žm./km ²	Namų ūkių tankumas, n.u./km ²
Varėnos rajono savivaldybė	2216	21137	9.54	4.54
Panevėžio rajono savivaldybė	2177	35426	16.27	7.75
Marijampolės savivaldybė	755	54846	72.64	34.59

Plėsti tinklą esant mažam gyventojų/namų ūkių tankumui (ir paslaugų paklausai) atitinkamoje teritorijoje yra didelė ir neproporcinga finansinė našta.

Atsižvelgiant į pateiktus argumentus ir aptariamų savivaldybių gyventojų/namų ūkių tankumą, manome, kad būtų teisinga UER paslaugų įpareigojimų nustatyme vertinamą padengiamumo procento dydį mažinti iš 95% į 90% 5 savivaldybėse ir **prašome** atitinkamai pataisyti rinkos tyrimą.

Pagarbiai
Verslo klientų padalinio vadovas

Daniel Karpovič